

z *Martinic* lekna I, 8.

z *Martinic* hrábě I, 9.

z *Martinic* Mikuláš Rubáš (1450, vlastně z Hrádku) měl na štítě tři koruny, jednu pode dvěma a za klénot jedinou korunu. (Arch. Třeb.)

z *Maškovce* střelý I, 10.

z *Maštova* I, 59.

Mateřovští z *Mateřova* měli na černém štítě bílého chrta ve skoku se zlatým obojkem, přikryvadla týchž barev, zlatou korunu, z níž chrt po kýty vynikal. Tak si namalovati dal Bořek Mat. z M. († 1640) do své pamětní knihy, která se nachází ve Wolfenbüttlu. (V Jakub. sb. M. tab. 115 a H. IV. tab. je pole štítu modré.)

Maxin Hanuš (1431) saský rytíř měl erb jako naši páni z Řičan a za klénot zářící slunce. (Arch. Drážďan.) V Čechách žila v 16. a 17. století rodina *Max* z *Maxen*, která měla na štítu tři lupeny podlouhlé jako lipové, jeden pode dvěma. (Arch. DZ. IX, 3.) Tak 1610 Jiřík mladší M. z M. na Hrádečku nad Jizerou.

z *Mečíkovic* I, 36.

z *Mečkova* I, 40.

z *Medonos Něnkovští* měli (jak svědčí pečeť Jindřichova 1598 v arch. města Dobrušky) štít polovičný, pravé pole rozdělené na tři příčným pruhem, nad helmou kotouč ozdobený třemi péry. V Jak. sb. jsou dva výkresy chybné, v obou štít na čtvero rozdělený červený a bílý, kotouč v prostřed mřežovaný, žlutý a tři péra neb 5 per, prostřední červené, ostatní bílá. Tak i M. tab. 16. H. I, tab.

Medulan Petr (1409) měl na pečeti klíč s mečem. (Arch. Drážďan.)

z *Medvědic* (*Nedvědic*) u Soběslavě Jan Saláček (1385) měl na pečeti dvě medvězí nohy křížem přeložené. Tak i Václav Travenec z M. (1436). Podobně z Chodče, Lužnice a Bošilce. (Obraz pečeti H. VII. a XIV. tab.)

z *Medvědiče* Lacek (1393) jsa rodu Vchynských pečetil jich erbem.

z *Měcholup* (u Žatce) měl za klénot ruku a rameno s dobytým mečem.

z *Měcholup* (u Klatov) Arnošt (1458) pečetil dvěma rohy.

z *Meisenburka* Valter (1347) bojovník ve službě Karla IV. měl polovičný štít a v horním poli tři sýkory. (Arch. Mnichov.)

Mejtolárové z *Mejtolu* měli na štítě kotouč. Tak 1507 Jiřík v arch. Třebonském.

z *Meldingen* Beringer komorník král. Č. (1281) měl na štítě jelena stojícího, majícího hlavu do zadu obrácenou a za klénot laní hlavu. (Arch. Drážď.)

z *Mělnic* viz I, 30.

z *Mělnic* *Kostenpírové* mívali na štítě jelena jako 1443 Mikuláš a 1465 Jan.

z *Mělnic* Felix Pertolt (1500) měl štít na příč předělený, v horní polovici korunu, v dolní hlavu a krk medvěda (?) s řetězem na zad visícím. (Kolář.)

z *Mělníka* Jan Škoda (1477) měl krk ptačí šípem prostřelený. (Arch. gub.)

Merklinští z *Merklína* mívali na štítě větve s dvěma lupeny neb čímsi podobným (ramus cum duobus racemis seu foliis pendentibus), jak se 1453 pečeť Michalkova v aktech konsistoře Žitavské popisuje. Ve Frankově sbírce v Roudnici jest štít polovičný, v pravém visí větve dolů, v levém stojí nahoru, každá má tři lístky jetelové. Podobně je to na pečeti Petrově. (1498 v bibl. Praž.) Avšak na pečeti bratra jeho Jana (1509) spatřuje se štít zuby na dvě rozdělený a u vrchu štítu na samém zubu a u zpodu po šestilisté růžici. Na pečeti Jindřicha Purkarta z M. (1640 v arch. Hradeckém) spatřuje se štít polovičný a v každém poli jest jetelový list s dlouhou stopkou, v pravo visí, v levo stojí. S tím se srovnávají (až na přeměnu pravého a levého pole) dva nákresy v Jak. sbírce. V jednom poli bílé na modrém, v druhém modré na bílém, přikryvadla týchž barev, na koruně rohy na příč barvami bílou a modrou tak rozdělené, že je barva znamení na vrchu každého rohu. (Obraz H. XIII. tab.)

z *Měrunic* mívali na štítě podkovu. Na pečeti Bavorové (ok. 1400) jsou i dírky na hřebíky. Týž Bavor pečetil 1419—1421 pečeti Janovou, na níž jsou konce podkovy ozdobeny kytami.

z *Měrunic* psávali se někteří Vchynští.

ze *Městce Vojnína* neb *Vojnova* viz ze Štětína.

z *Měšetice* Mikuláš (1455) měl křídlo péry dolů obrácené na štítě a za klénot složená křídla vzhůru stojící. (Arch. Orlický.)

z *Metelska* měli štít zhora polovičný, v každém poli tři ryby bez hlav vše s krvavou ránou a ocasy od sebe, v pravém modré na bílém, v levém bílé na modrém, nad helmou rohy, v pravo bílý, v levo modrý, každý posázený třemi rybami ocasy, modrými u bílého a bílými u modrého (Conrad Gruenberg Wappenbuch 1483, vydaný tiskem 1875.) Podobná jest pečeť Jindřichova (1442 v Plzni), kdežto na Arnoštově 1443 v Třeboni jsou na štítě ozdobené rohy. Téhož erbu z Horšova. (Obr. H. XIII. tab.)

z *Metelska* Jan Tele (1448) má za klénot ptáka (štít jest rozmazán). Byl rodu vladyk ze Sedlce.

z *Metlína* I, 39.

z *Mezilesí* Markvart Trhlík míval měsíc s rohy vzhůru, 1422 až u zpodu štítu, 1436, 1439 v prostřed. (Arch. Litomyšl. a Vratislav.) Pod. ze Kbel.

z *Mezilesic* střely zavin. I, 6.

z *Mezimostí* Jeník (1356, 1359) má na pečeti psa sedícího a štekajícího. (Arch. býv. dvorský a Hradecký.) U potomkův jeho z *Konipas* týž erb změněn. (Obraz pečeti H. III. tab. č. 35.)

z *Mezimostí* růže I, 1.

z *Mezinov* Mikuláš (1403) měl na štítě S jako vl. ze Štědré, ze Zhorce a j. Zajímavé je, že byla později v Opavsku rodina Mesenau, jež měla na modrém štítě písmenu S (černou, bílou a červenou. — B. tab. 24.)

z Mezipotočí I, 55.

z Mezipotočí Jan (1459), Jan (1497—1507), Ondřej (1514) a Markéta (1541) byli téhož erbu jako Višňové z Větřní.

z Mezného Gotfryd a Bohuněk 1362 měli za klénot rohy. (Arch. Třebon.)

z Mezného husích krků I, 38.

z Mezného Jan (1385) později ze Samosol měl na štítě jakéhosi červa ohnutého. (Arch. Třebon.)

z Mezného viz z Lovčic.

Mezenský z Mezného Oldřich (1518) měl na štítě tři chrpy, tak i 1535 Oldřich a Ondřej. Pozdější rodina, jež se zvala Chřpa M. z M. soudíc z nového příjmení, pocházela snad od předešlých z nemanželského lože, ale vymohla si legitimaci. Erb jich byly dva modré pruhy na bílém štítě, nad helmou pět pštrosových per. Tak i pečetil 1597 Marek Ch. M. z M. (Jak. sb. Arch. DZ. VII, 1.)

z Mezného kotouče I, 60.

z Michalovic lvíce a polovičného štítu I, 3.

z Michalovic dvou ryb I, 52.

z Michelstorfu Mikuláš (1529) měl na štítě vlka ze křoví vyskakujícího.

z Michnic Jan (1338) měl za klénot železný klobouk a na něm rohy. (Arch. Vyšňobrodský.)

z Michnic hlavy I, 33.

z Michnic Oldřich (1484) měl na štítě celou lilii, za klénot dva klasy a listy obilné. (Arcikněž. Krumlov.)

z Mikolův neb Mikolovic Bláha 1431 měl na štítě hřbelec. (Arch. Novohradský.)

z Míkovíc v Slánsku měli lva s korunou jsouce snad odnoží Račinských a Cítovských, jako Závíše (1401) a Jindřich (1432). Matěj (1434) měl k tomu složená křídla za klénot.

z Míkovíc Perštejnští měli na štítě dvě sekerky křížem přeložené a přes ně rovně znamení jako kopist na mísení chleba. Tak Petr 1458—1466.

z Milčic Pribyslav (1388) měl za klénot muže v loďce veslujícího. Bohuněk (1426) a Racek (1426—1442) odtudž měli týž klénot a štít prázdný. U Ctibora (1452) lze viděti štít polovičný na dél a na loďce muže stojícího s pravíci pozdviženou. Podobně z Podola a z Újezda.

z Milé Jan Vilém úředník na Orlíce měl čtvrtinu pravou od ostatního štítu oddělenou a v ní nějaké zvíře. (Kolář z arch. Třeb.)

z Milenovic Diviš 1450 z rodu Říčanských (Kolář z arch. Třeb.)

z Miletic mívali ve 14 st. tři bílé pruhy na černém. (Balbin, Aula Caroli.)

z Miletic Aleš Vlk (1480) měl na štítě tři meče ostrím dolů obrácené a za klénot podobný klobouk jako u Svatkovských z Dobrohoště. (Kolář z bibl. Praž.)

z *Miletína* Zbraslav (c. 1240) syn Vchynův měl na štítě beraní roh. (Arch. křižovn. Obraz v H. V, 123).

z *Miletína* hrábě. Viz I, 9.

z *Miletína* Václav (1440) měl štít z hora dolů na pět pruhů rozdělený, avšak na příč polovičný, tak že horní a dolní polovice každého pruhu se barvou rozeznávala.

z *Miletínka* I, 54.

z *Milevic* Mikuláš (1449) měl hlavu a krk zvířete snad srny (Arch. Drážďan.)

z *Milevic* Fráněk (1480) měl na štítě tři plameny vzhůru šlehající.

z *Milhostic Vojkovští* měli na červeném štítě dva černé rohy, ty i za klénot a přikryvadla týchž barev (Erbovník na Nových hradech, Jak. sb. M. tab. 56). Tak i na pečetěch Petrově (1482) a Albrechtově (1527). Téhož znamení i Žehartové z Nasevrk. Na Moravě jest rod Vojkovských z Vojkova, kteří odvozují se od předešlých. V majestátu d. 1805, 20 Decb. Karlovi V. z V. na stav panský popisuje se erb tak, jako svrchu psáno. Odchylná od toho jest modrá barva štítu, jak ji Kolář našel kdesi k r. 1792.

z *Miličina* měli štít pošikem nebo pokosem polovičný a nad helmou křídlo. Tak Vilém I. 1284 a potomně i Sádlové ze Smilkova a *Mládenci* z *Miličina*, jako Jan (1418, 1419), Beneš (1440) a Oldřich (1445). Barvy jsou zřejmé z obrazu na deskách kněh pühonných za Pavla z M. biskupa Olomouckého (1437) v arch. kroměřížském. Tu jest štít na čtvero rozdělený v 1. a 4. poli jest rodinný štít zhora žlutý, od zpodu černý, v 2. a 3 jest štít biskupství. Hynek z M. (1387) pečetě jen klénotem má pouhé křídlo. (Obraz erbu H. XI. tab.)

z *Miličina* psali se také někteří z Talmberka. (I,8.)

z *Milíkova* (u Kynžvartu, Miltigau) Olbram (1325) měl erb Štampachův.

z *Milíkova* labutě I, 14.

z *Milíkovice* Jan (1397) viz I, 60.

z *Milíkovice* orlice I, 5.

z *Miliny* Ota (1355) měl štít polovičný, ve zpodu šachovnici, svrchu dvě lilie, jedna pošikem, druhá pokosem, dole stonky spojené. (Arch. býv. dvorský). Potomci jeho *Trmičtí* z *Miliny* měli šachovnici bílou a modrou a lilie bílé (v modrém? — Kolář z ruk. Vid. 8330). U Markéty z Miliny poznamenal Kolář, že byly lilie v červeném poli. (z erbovníku Fr. H. Voračického.) Obraz H. XIV. tab.)

z *Miloňovic* Bašek (1373) měl jako ženské poprsí, týž (1376) postavu s rukama, Pešík (1373) znamená tomu podobné bez ruk a jako rovně dolů usečené a Vojtěch (1373) též podobné, to vše jako klénoty. Oldřich z M. pečetě pečetí Ctiborovou (1404) měl na štítě poprsí, v němž rozeznati lze hlavu s kloboukem a roucho na prsou s jakými otvory. Když pečtili později i se štítem, měl *Jan Kočka* z M. (1404) štít polovičný, ve zpodním poli šachovnici a za klénot poprsí mužíka s kloboukem na hlavě. Týž Jan

pak měl 1411 týž erb, ale mužika bez klobouku a s křížem na prsou. Téhož mužika poprsí i s křížem měli 1466 Václav a Jan bratří Kočky, avšak štít jest prázdný (zamazaný?) Ctibor Kočka (1491, 1495), měl za klénot zase jakési poprsí bez rukou, ale na štítě měl tři lupeny podobné dubovým. Klénot ten vysvětliti nelze ani tím, že Jeniš z Budkova (1416) máje stejný erb s předešlými měl poprsí s hlavou v čechlíku zahalenou.

z Milošovic Václav Vlašek 1434 měl na štítě prkno v podobě kosočtverce, též znamení za klénot ale s prodlouženými rohy a kytami na nich. V l. 1446 — 1467 podržel klénot, ale vzal si štít na příč polovičný.

z Milova Jan (1448) měl na štítě pokosem od leva zhora pruh a pošikem přes to znamení lišky. (Arch. města Prahy.)

z Minic kola I, 32.

z Mirejova Kuneš (1427) měl za klénot chrta sedícího s hlavou pozdviženou. (Arch. Roudnický.)

Mirešovští z Mirešovic měli na červeném štítě dvě ruce brněné ocelové barvy, držící bílou kouli, přikryvadla bílá a červená, a klénot jako na štítě. (Jak. sb. M. tab. 15.) Tak pečtili 1398 Čeněk, 1475—1484 Zikmund, 1503 Čeněk a 1591 Jan.

z Miřetic kola I, 32.

z Miřetic Bušek (1364) odjinud z Týřovic měl na štítě dvě tyčky každou s uchem. (Arch. Svatomářský, obraz erbu H. VII. tab.)

z Miřetic (u Vlašimě) Vaněk (1430) měl dva ptačí krky a hlavy k sobě obrácené. (Arch. kapitolní.)

z Miřetic (u Žlutic) Broum (1442—1456) měl štít pokosem polovičný a v horní pravé polovici tři pruhy (neb dva — Arch. Bochovský). Podobně měl Mikuláš *Broum* z M. 1612, ale v levé polovici. V 18. stol. býval celý štít zaplněn. Barvy byly modrá na červeném a tak i na složených křídlech. (Obr. M. tab. 120, H. IX. a XIII. tab.)

z Miřkova I, 30.

z Mirokovic Mikuláš pečtil 1381 klénotem, totiž rohy.

z Mirokovic Kamarét (1373—1383 z Kyselova, 1383—1404 z M.) pečtil vždy klénotem, totiž lodkou Tak i z Klení.

z Mirovic konvice I, 46.

z Mirovic Radkovicové psali se napřed *z Dvořetic* a *z Letův*. Otík z M. (1404) pečtil klénotem, dvěma kratci. (Arch. Krumlov.) Barvy byly: na červeném štítě dva kratce železné (prvotně snad bílé) s bílymi topory, a přikryvadla červenobílá a na paví kytě znamení jako na štítě. (Erbovník Salmovský, Paprocký o st. ryt. 67, Arch. Třebonský k r. 1661, Jak. sb. M. tab. 19.)

z Mirovic Anna (1472) měla na štítě ptáka kráčejičího, snad erb svého muže.

Na *Mitrovicích* seděl 1432 a 1436 Herbort z Otradovic máje štít polovičný a v levém poli příčný pruh pošikem od pravé nahoru. (Arch. Třebon. a Vyšehradský.)

z Mitrovic Vratislav (1456—1469) měl štít polovičný zhora a klénot rohy tak, jako jeho potomci *Vratislavové z M.* Když dostal Vilém V. z M. hrabský stav z říšské kanceláře (1620, 15. Febr.), potvrzen mu jeho štít v pravo černý, v levo červený, otevřená helma s korunou, přikryvadla červená a černá, rohy černý a červený, a přidán mu rakouský věnec čestný okolo štítu (Reg. Ferdinandova II, 36). V kostele Zlonickém jest pravé pole červené a levé černé, v erbovníku Čabelickém. (MS. bibl. Prag. XVII. D 34) jest pravé pole černé. Tak to bývalo i ve vývodě Srbském (zobrazení v arch. Hradeckém) a štít byl ovinut stříbrným hadem; bezpochyby nebylo lze rozeznati čestný věnec. Spojení erbu Netolických s Vratislavským netrvalo dlouho. (Obr. M. tab. 78, H. IV. a VI. tab.)

z Mitrvaldu I, 11.

z Mladějovic (u Písku) měli kozla. Erb ten má 1346—1349 Vecl *ze Lhoty* jako klénot, na štítě mají kozla zdola nahoru Bohuslav 1342, Vecl a Přech 1347 z Mladějovic a Chval z Hoštic (1347), ale u všech jsou rohy vroubené. Přech z M. 1365, 1368 má kozla krácejícího. Tak i z Drahonic, Předborovic a Budkovic. (Obr. pečeti H. VII. tab.)

z Mladějovic (u Písku) měli kříž se sekerou. Znamení to se vyskytuje ve 14. st. u vladyk z *Bílška*, *Petrovic* a *Kestřan*. Příbel z M. měl sekeru širočinu a na tom místě, kde se končí topor nad sekerou, dvojitý kříž (1451). U Ondřeje (1466) jest již změna taková, že nad sekerou jest brněné rameno ohnuté držíc v plechovnici meč dolů obrácený. Podobněž jest pečeť Petrova (1511). Dobře jest týž erb viděti na náhrobku Janově († 1577) v kostele sv. Jakuba u Kutné hory. (Viz H. XI, 244.)

z Mladotic medvěda I, 44.

z Mlazov Žibřid 1387 (syn Pelhřimův) farář v Bukovci měl na pečeti krále s korunou a žezlem. (Zdali snad obraz svatého?)

z Mlékovic Ctibor (1360), odjinud *z Radotína*, sakristán kostela Pražského měl na štítě jetelový trojlíst.

z Mlékovic Majnuš 1360 a 1378 měl buď vyletujícího neb stojícího ptáka, jenž snad byl holub soudíc odtud, že byl sousem Zásmuckých. Viz sice I, 42.

z Mlynice Kateřina dcera n. Petrova pečetila 1444 znamením škopku (Arch. Želivský.)

ze Mnětic Markvart odjinud *z Duban* (1393) pečetil znamením kačera, jako *ze Štětína*, *Ostřešan* a *z Choltic*.

ze Mnětic dvou ryb I, 52.

Jindřich *Mnich* z Bazileje, bojovník z družiny krále Janovy měl na štítě i za klénot mnicha, ale v různém postavení. (Erbovník musejní pocházející z Březnice.) V arch. býv. dvorském jest list jeho (1330, 8. Jul.) a při něm pečeť, na níž jest mnich stojící s kápí Opis pečeti + s. henr(ici) mo(n)achi m(il)it(is) d(e) l(an)tzkrona.

ze Mnichu (u Deštného) Purkart (1365) pečetil klénotem dvěma rohy.

ze Mnichu Petr (1367) měl na helmě korunu jako *ze tří hrotů oštěpových*.

ze *Mnichu* Jan (1374) měl nad helmou půl zvířete vyskakujícího, snad rýsa, jako z Dubného a ze Sedlce.

ze *Mnichu* rýsa I, 41.

ze *Mnichu* kotouče I, 60.

ze *Mnichu* (u Kard. Řečice) Jan (1412) pečetil klénotem okouna jako z Jedovar a Vlachnovic. Potomci jeho *Smrčkové ze Mnichu* nosili jej i na štítě, jako 1447 Heřman, 1491 Jindřich, 1492 Oldřich, 1504 bratři Petr a Mikuláš, přidávající v 15. st. za okouna v klénotě tři péra. Ve Viden-ském rukopise č. 8330 jest okoun (bílý) na červeném štítě, péra jsou dvě bílá a jedno červené. Ve Frankově sbírce v Roudnici (ze sbírky Fr. H. Voračického 1715) jest na modrém štítě bílý okoun s červeným ocasem a ploutvemi týchž barev. Podobně v Jak. sbírce, kdež jsou všechna tři pera modrá a okoun přes ně na příč. Viz i M. tab. 142, H. IV. tab. též obrazy pečeti H. IV. tab. č. 5 a 6.

z *Močidlan* Hrdon 1382 měl týž klénot jako Kladenští.

Chřepičtí z Modlišovic měli na štítě půl psa s vyplazeným jazykem a tolikéž za klénot, jako 1531 Václav, 1563 Jindřich. (Obraz H. VII. tab)

z *Modřejovic* Dobeš (1442 a t. d.) měl štít zhora polovičný a nad helmou rohy, jako vl. z Slatiny a z Dubňan. Tak i pečeti *Vršové z M.*

z *Mohelnice* Markvart Kus (1391) odjinud ze *Lhoty* pečetil helmou s dvěma křídly. (Lib. erect. XII, 70.)

z *Mochova* měli v horním větším poli polovičného štítu orlici až po nohy a za klénot kytu, jak jest vytesána v kostele Mochovském. (Viz Soupis Č. Brodska na str. 105.) Z erbu městečka Mochova jde na jevo, že bylo spodní pole zelené, svrchní bílé a orlice modrá se zlatým pyskem. Předkové jich 1326 Frenclin z Nymburka, 1355 Pešek Neumberger měli kusou orlici na půlměsíci, ale již Václav Neumberger (1355) měl polovičný štít a Petr (1355) měl mimo to klénot trubky lovecké s kytou. Jan z Mochova měl štít na čtvero křížem rozdělený, v 1. a 4. poli pravou horní část vykrojenou a v 2. a 3. orlici. Jan (1440 a t. d.) měl orlici v 1. a 4. poli a ostatní prázdné.

z *Mokřan* Jan Řidlo (1490) měl týž erb jako Počepičtí.

z *Mokropes* Kříž Rojik (1405) měl dvě kosy křížem za klénot.

z *Mokrovous* téhož erbu jako vl. z Huscířan. Obraz pečeti z r. 1440, viz H. V. tab. II, 4.

z *Morašic* Michal (1428) odjinud z *Kunvaldu* měl lilii i na štítě i nad helmem

z *Moravan*. Ve Vysokém Mýtě našly se ve staré dlažbě kostelní kusy starého náhrobku, na němž jest viděti část oděnce s mečem, opírajícím se levicí o štít, z něhož zbyl jen kousek obsahující jakousi stopku, za niž by visel předmět neznámý. Z opisu zachovalo se pouze an... viiii... an. ob. yd. sep(ult)us. (Obraz v soupise 157.) Z toho lze souditi, že umřel 1309 a že ten kámen kryl mrtvé tělo nějakého vladyky z Moravan. Znami

jsou z té doby Přibyslav a Nitibor bratří 1263 a Ludvík 1293, z nichž tento žil ještě l. 1318.

Mezi listy arch. Litomyšlského jest také pečeť Jakuba Buška, oficiála biskupského (1398, 19. Aug.). Štít jest napříč trojdílný a nad helmou dvě křídla. Opis pečeti je + s. iacobi. pic. a'. mora.

z Moravče I, 31.

z Moravěvsí vладыky měli v erbu čápa, jako již měl okolo 1280 Beneš z Doupova. V kostele Slavětínském jest jejich erb zobrazen, bílý čáp přirozené své barvy na modrém štítě. Litolt z M. odjinud *z Hrušovan* (1364 a 1372) pečetil znamením čápa, který má nos otevřený, ale více se podobá volavce než čápu. Podobněž Bořita (1372) a Prokop (1421). Litolt z M. (1372) připojil ke svému erb Doupovcův; má štít křížem dělený, v 1. a 4. poli čápa, v 2. a 3. štít zvláště vyznačený se 3 pruhy. Jindřich z M. (1463) učinil tu změnu, že pruhy dal do štítu a čápa za klénot. Tak i pečetil 1432 Matěj z Hořešovic. Václav z M. na Kopistech zpečetil 1413—1419 tři dlužní listy (v arch. Drážďan.) jako rukojmě. K tomu užil cizí pečeti Hanuše von Rabinstein, na níž jest krkavec.

z Mostec Racek (1405), pocházející ze Žlutické krajiny měl za klénot kruh, jehož venkovská strana byla vykrojována a jako ostnatá.

z Mostkuv (u Budějovic) Petr Žibřid 1366, 1367 měl štít, zhora polo-
vičný a za klénot křídlo na němž jde pruh trochu pošikem. Potomci pone-
chali si klénot a dali pruh příčný také do štítu, tak 1415 Bohuněk, 1450
Přibík, 1465 týž a l. 1521 Jan. Podobně i z Vracova.

z Mostova Lipolt Hardekár 1491 má příčný pruh na štítě a za klénot vysoký klobouk s okolkem ohnutým a kytou.

z Mrakotic I, 36.

z Mrdic vладыky měli stříbrný leknový lupen se stopkou na červeném štítě, jako má posud město Heřmanův Městec ve svém erbu. Tak je i na pečeti Heřmana ze Zruče (1328) a později na pečetěch Jana 1447, a Jaroslava 1454 z M., kteří seděli na Dambořicích na Moravě.

z Mrtníka (Plz.) Zbramír (1424) odjinud *z Bukova* (viz to).

ze Mšena Hrzkové měli podle erbovníku Salmovského štít pošikem na čtyři pole modré bílé, černé a červené rozdělený, přikryvadla modrá a zlatá, křídla černé a bílé. Podle erbovníku Vídenského č. 8330 měli štít modrý a v něm tři pruhy pokosné, červený, černý a bílý (od pravé k levé), za klénot dvě stříbrná křídla přepásaná červeným pruhem. (Oboje podle popisu Kolářova.) Jan (1559, 1560) pečetil tak, že měl jednu polovici dolní prázdnou a v druhé pruhy pošikem neb pokosem; avšak od r. 1573 vyskytují se na štítě tři pruhy. Tak i Albrecht l. 1613 a kromě toho má tři pruhy i na křídlech. (Arch. gub.)

ze Mšeného (u Budyně) Půta (1279—1284) odjinud *z Ryžemberka* měl na štítě lví nohu, tak i 1392 Půta a 1347 Plichta. Potomci byli ze Šebína a z Větlé. V Boleslavské kronice (Font. rer. Boh. III, 136) čte se, že kázal kníže Miroslava a Střezimíra stíti, přátelům jich z země jíti

a jiným na štítě lvovou nohu nositi. Barvy jak se zdá byly stříbrné na červeném, jak lze souditi z památek v Křesynském kostele.

ze *Mšeného* Albert (1376), měl za klénot rohý posázené třemi a třemi lupeny leknovými. Patří do rozrodu Slavětínských, Rvenických a Planských ze Žeberka.

ze *Mihavy* Maršík (1398) měl nad helmou rohy. (Lib. erect. XII, 183.)

z *Mukoděla Kusí* měli ruku a rameno s plechovnicí ohnuté. (Arch. města Brna.) Tak Jan (1533).

z *Mulhaus* Rynart (1385) měšťan Pražský měl na štítě tři kypřice nad sebou. (Grueber. Kunst des Mittelalters in Böhmen III, 156.)

z *Mulheima* Jan zakladatel kaple Betlemské pečetil 1390 a 1395 štítem na čtvero křížem rozděleným. V polích střídalo se mlýnské kolo o 4 loukotěch a půl orlice obrácené ke kraji. Anna z Hazemburka, vdova po něm, měla 1407 štít, na čtvero rozdělený a v polích zajíce, půl orlice, kolo a svinskou hlavu. L. 1420 zase pečetila tak, že měla ve dvou polích zajíce a na dvou žernov. Potomní *Hoškové* z *Mulheima* měli polovičný štít, v pravém zlatém půl orlice ke kraji obrácené se zl. nosem a zl. nohou, v levém červeném dvě zlatá kola palečná nad sebou, zl. korunu, klénot kolo a za ním tři pera, modré, zlaté a černé. (Zrcadlo 370.)

z *Mutěvína* I, 50.

z *Mutic* Pavlík (1420, v Arch. č. III, 280 chybou písařovou z Mužic) pečetil korunou nad helmicí. (Obraz H. IV. tab. II. č. 11.)

z *Mydlné* I, 34.

z *Myskovic* hlavy I, 38.

z *Myskovic* (u Tábora)? Aleš 1460 měl na štítě zvon, jako z Chvalkova.

z *Mysletína* hlavy I, 38.

z *Myslovic* korbela I, 47.

z *Myšlan* Jiřík 1507 měl supí hlavu s krkem. (Kolář z arch. Třeb.)

z *Myšlína* orlice I, 5.

z *Myšlína* kola I, 32.

z *Myšlína* (u Mirovic) Chval 1421 měl ptáka vykračujícího a za ním kytu. Podobně pečetil 1429 a 1430 Beneš (Arch. č. III, 500.) Smil z Křešic (1429) a Anna z Mirovic (1472). Potomci vzali si ptáka s kytou za klénot a na štítě měli pruh buď pošikem neb pokosem. Tak 1485—1496 Vácslav z M. (Arch. Hradecký.) Kolář našel ve vývodu v Dírném erb Elišky Hozlauové z Myšlína žlutý pruh na bílém štítě.

z *Nabdína* Prokop (1496) měl na štítě jako kly ohnuté.

Firšicové z *Nabdína* zdají se býti rodinou v stav vladycký vyvýšenou, ale připomínají se již od r. 1429. Erb jich byl štít červený a na něm ruka bílá (?) s ramenem v modrém rukávu držíc v hrsti černého ptáka se zl. nosem, přikryvadla červ. a bílá, jako klénot týž pták stojící na červeném polštáři (Jak. sbírka). To se potvrzuje pečeti Jindřichovou (1532) a Janovou (1612).

z *Nabočan* Jan Horyna 1434 měl ruku a rameno s dobytým mečem.

z Načerace růže I, 1.

z Nadějkova I, 31.

z Nahorub I, 25.

z Nahošic Pavel (1387) měl na štítě znamení na způsob jha.

z Náchoda Hron obdržel prý od císaře Bedřicha II. černého lva na zlatém štítě. To znamení se potvrzuje i vyobrazením v erbovníku, jež Balbin nazval *Aula Caroli*. Štít jest na čtvero křížem dělený, první a čtvrté pole modré se zl. pruhem pošikem, 2. a 3. zlaté s černým lvem. Jan (1340) měl na prostém štítě lva a nad tím S s korunou. Matěj z N. a z Březníka měl na štítě lva a za klénot křídlo, podobně i Hron. Jan z N. odjinud z Kostelce (černého) 1358 měl lva zpřimeného a s korunou. Hron (1379) a Jindřich (1410) měli ke lvu křídlo, ale *Oldřich* (1396) a Léva (1410) jen štít se lvem. Erbu toho drželi se též *Březničtí z Náchoda* v 16. století. Maještátem 1619, 15. Sept. z říšské kanceláře daným povýšen jest Jiří z Náchoda do stavu hrabského říše a dědičných zemí, aby se psal hrabě z Lichtenberka a sv. pán z Kolmburka, také erb jeho polepšen erby „vymřelých pánův z Kolmburka a Lichtenburka“. Erb jeho byl potom takový: Štít na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli zlatem černý lev o dvou ohonech, v 2. a 3. zlatém dvě černé ostrvy křížem, jedna o třech, druhá o dvou sucích. Uprostřed štítu červený štítek a na něm zl. koruna, nad štítkem na čtverhranatém polštáři (zlatém ?) modrý kapr na příč a za ním paví kyta. Nad štítem byla zlatá „pohanská“ koruna (Reg. II Ferdinandi 14 p. v.) V Jak. sbírce jest štítek vynechán, překryvadla jsou černo zlatá, pak dvě helmy s korunami, na pravé jest černé křídlo se zlatým pruhem, na levé znamení popsané nad štítkem. (Obr. prvotního erbu M, tab. 109.) Viz i H. II. tab.

z Náchoda ostrví I, 2.

z Náchoda viz ze Žampachu.

z Nakla Racek 1495 a 1496 měl pruh pošikem od pravé k levé a v něm tři předměty, jež Kolář popisuje jednou jako růžice a po druhé jako lilie.

z Nalžov Kačka (1397) pečetila střelou, jsouc z rodu Štěkenských (I, 10.)

z Nalžov Hrabiše a Jan (1397) byli z rodu vl. z Paběnic i pečetili jich erbem.

z Nalžovic Vilém (1364) měl nad helmou vlka (lišku ?)

z Naptic Kunat a Albrecht seděním na Jilovém (1401), měli štít na čtvero dělený v 1. a 4. kříž (?) v 2., 3. lilii. (Kolář z Drážďanského archivu. — Za mé doby byly již pečeti vydroleny.)

z Nasetic Jan (1449) měl na štítě husu.

z Nasevrk Žehartové měli na štítě dva rohy, jako z Milhostic. Tak 1519 Jiřík a 1641 Vojtěch.

z Návětří, I, 38, 39.

V erbovníku 1350—1370 sepsaném (skrže herolta Getre) a v král. knihovně Bruselské se nacházejícím je popsán také erb štít na čtyři pruhy

příčné rozdělený, červený a bílý, pokryvadlo též takové, na zl. helmě, klénot klobouk červ. obrácený s bílou obrubou ohnutou. Pod tím je psáno „her nebelijske neb nekelijske“. Též takový erb měl 1404 Diviš ze Smoloty a podobný 1450 Vaněk z Nosalova.

z Nebílov koně I, 35.

z Nebílov viz z Drahozuze.

z Nebovid Bazek (1430) pečetil helmou a nad ní dvěma medvězími nohami vedlé sebe vzhůru postavenými.

z Nebovid Vácslav Mouřenín (1504; 13 Jan.) měl na štítě tři ryby tak položené, že byl trojhran uprostřed nich (Kolář odkudsi).

Erb Důbry z *Nebovid*, zlaté kolo na modrém, klénot též kolo, býval vymalován na votivním obraze v Bohdanči u Ledče (Arch. zemský v Praze).

O *Chotouchovských z Nebovid* není sice známo, je-li to starousedlá rodina, ale erb jejich je starožitné spůsoby, totiž červený štít a v něm bílý pruh pošikem od pravého horního koutu dolů, za klénot dva rohy, z nichž pravý bílý a levý červený (Jak. sb. M. tab. 133, Král na str. 302). Tak i na náhrobku v Klucích. Na pečetěch l. 1523 a 1579 jest pruh položen od pravého prostředku kraje jen málo vysoko k levému. *Kašpárkové z Nebovid* rozeznávali se erbem svým od *Chotouchovských* tak, že měli břevno na příč vodorovným směrem, ale za klénot také rohy; jak viděti je na pečetě Jiříkové r. 1532. (Obraz erbu H. XII. tab.).

z Nebřehovic Mikuláš a Jetřich Žáčkové (1359) pečtili helmou s rohy posázenými třemi kytami. Tak i z Tourového.

z Nebřehovic Hrzek (1373) měl týž klénot jako Vojtěch z Budkova neb z Miloňovic, jenž že při onom jest pravá ruka zřetelná.

z Nebřehovic klíčů I, 48.

z Nečemic Pašek (1395 a 1397) měl za klénot hořící kouli.

z Nečemic Jan Hurt (1427) měl pruh pošikem od pravé zhora a na něm tři pětিলisté růžičky.

z Nečtin střely I, 10.

z Nedabylic Přibík (1410) odjinud z Čanky pečtil klénotem, dvěma rohy, které byly posázeny třemi a třemi hroty střel.

z Nedabylic kohouta I, 34.

Žantovští z Nedakřevic měli štít zhora polovičný. V jedné polovině byly tři lilie nad sebou, druhá byla na příč rozdělená. U Jana (1594) byla ve spodním koule, z níž šla kyta do horního pole, u Vácslava (1600) bylo vrchní pole prázdné. V Jak. sbírce jest levé pole modré s bílými liliiemi v pravém vrchní část červená a ve zpodní bílé jest tatarský klobouk (jako z Dobrohoště) červený s bílou obrubou.

z Nedrahovic kola I, 32.

z Nedřeva orlice a ruky I, 5.

z Nedvědic viz z Medvědic.

z Nedvědiče (u Třebenic) Lacek (1393) byl erbu a rodu Vchynských

z Nedvězí prý na erbu klobouk. (H. XI. tab.)

z Nedvídkova Tvoch měl 1436 štít zhora polovičný a za klénot dva jelení rohy. Ty si vzal 1447 na štít a tak pečtili i jeho potomci *Tvochové z Nedvídkova*, zejména 1500 Vojtěch.

z Nedvídkova Kateřina měla na modrém štítě roh žlutý (Paprocký o st. ryt. 195). Kolář viděl podobný erb vladky z Nedvídkova v erbovníku na zámku Dírenském totiž „roh obrácený širokým koncem nahoru“.

Negel Ula (Ulricus Nachelini) 1349, měšťan Pražský, měl na štítě dva polopruhy, pravý vyšší, levý nižší, rohem jedním se dotýkající.

z Nehasic hříče I, 43.

z Nehvizdek Kateřina vdaná Trmalova († 1532) měla na štítě kohouta. (Pam. arch. II, 37.) Tak i pečtil 1508 Vácslav z N., purkrabě na Přerově. Viz též H. XIV. tab.

z Nechvalic orlice I, 5.

z Nechvalic Ctibor Vidlák (1463) jinak z Kuního jsa z rodu Vidlákův ze Slavkova měl erb jako oni, totiž štít zhora polovičný a nad helmou rohy.

Nejepínští z Nejepína měli na modrém štítě ruku zbrojnou ve zlaté zbroji v lokti ohnutou, ana drží dýku dolů obrácenou, přikryvadla modrá zlatá, klénot rostlina o pěti zelených listech, jedním na vrchu a dvěma po stranách (Kolář z Vídeňského rukopisu č. 8330). V jiných erbovnících malovali jej s jinými barvami. (Viz Horáček ve IV. oddělení.)

z Nekmíše I, 24.

z Nelechova viz z Dobré.

z Nelžejovic viz z Nalžovic.

z Němče (Budějov.) hlavy I, 38.

z Němče Mikuláš Černý 1439—1446 měl štít polovičný a pravé pole zase na příč rozdělené, nad helmou rohy s ušima. (Cosí podobného H. XI. tab.)

z Němčic supí hlavy I, 31.

z Němčic kohouta I, 34.

z Němčic Jan (1411), doktor, v dekrétech má na pečeti své také rodný štítek půl kozlíka pod zadní kýty vyskakujícího. (Arch. kapit.)

z Nemošic ryb I, 52.

z Nemyčevsi Sipa (tak v listu 1340, na pečeti Ješiče z Čachovic) měl na štítě tři hořící kotouče neb slunce, dvě nahoře, jedno pod nimi (Arch. fary v Kladsku).

z Nemyčevsi orlice I, 5.

z Nemyšle Ondřej (1428—1439) odjinud ze Hrádku měl na štítě kolmý pruh. Zachař (1447—1452) měl k tomu za klénot rohy. Tak i pečtili 1447—1463 Litvin, 1476 Ondřej z Rovného, 1482 Ondřej Zachař, též vladky z Prudic jsouce stejného rodu. Jindřich z N. na Prudicích (1409) pečtil jen helmou a rohy. Majestátem 1716, 12. Mart. vyzvižen Arnošt Matiaš *Mitrovský z Nemyšle* do panského stavu. Erb jeho popisuje se takto: Čer-

vený štít a v něm kolmý pruh bílý, turn. helma s korunou, přikryvadla červ. bílá, dva rohy na příč barvami rozdílné, pravý (zhora) bílý a červený, levý červený a bílý, na každém šest hrotův oštěpových, u pravého tři vyšší červené, nižší bílé, u levého rohu naopak. Když byl Jozef M. z N. (1767, 16 Mart). na české hrabě povýšen, polepšen týž štít hrabskou korunou na štítě a ještě dvěma helmy korunovanými. Na levém jest zlatý lev držící meč, prostřední starý zůstal a na pravém jest tygr přirozené barvy meč držící. Že v barvách nebylo stálosti v starší době, dovozuje se erbovníkem Novohradským, kdež jest červený kůl na bílém štítě. Podobněž jednou v Jak. sb., kdež ovšem pak barvy rohův a hrotův obráceně dány. (Viz i M. tab. 69 a H. IV. tab.)

z Nepomyšle Martínek (1455) měl na štítě trojzub.

z Neprobylic Racek (1461—1485) měl na štítě jako dva kly.

z Neprochov Boztěch (1364) měl za klénot rybu, již hlava usečena. (Obraz H VII tab.)

z Neprochov Čmelinští měli na štítě dva rohy spojené a za klénot tolikéž. Tak 1472—1481 Jan.

z Nespečova viz z Nezepečova.

z Nestajova korbela I, 47.

z Nestanic koně I, 35.

z Neškaredic Zikmund (1402) měl v erbu ptáka s krkem prostřeleným.

z Něšova koně I, 35.

z Netluk viz ze Pnětluk.

z Netonic koně I, 35.

z Neules Gerhart (1379), osedlý v krajině Trutnovské, měl kouli posázenou vůkol péry.

z Neumětel Oldřich (1344, 1355) odjinud z *Valdeka* měl na štítě jednorožce.

z Neustupova pluhu I, 45.

z Neustupova Jan Unka (1432, Arch. č. III, 504) jsa rodu Soběšínských měl na štítě rohatou střelu, avšak hrot zakulacený. (Obraz pečetí H. IV. tab. 4, č. 13.)

z Neveklova ptáka I, 42.

z Neveklova Jan (1476) měl příčný pruh na štítě. *Řepové z V.* mívali totéž a za klénot rohy, jako 1513 Jan. Barvy byly bílé na červeném, rohy červené (snad jen jeden? Jak. sb). Obraz v soupise Benešovska 195 Viz i H. X. tab.

z Nevida pruhův I, 11.

z Neznašova u Jaroměře viz z Hustířan.

z Neznašova u Klatov Hněvek (1406) odjinud z Újezda měl příčný pruh na štítě a za klénot složená křídla.

z Neznašova Olkmar měníval svůj štít, k němuž míval za klénot složená křídla. L. 1472 měl vykrojenou pravou čtvrtinu horní, l. 1477 měl

čtverhranatý výkrojek u vrchu štítu a l. 1482 měl příčný pruh a od něho k vrchu zase pruh. Tímto posledním znamením pečetil i Jan (1490).

z Nezpečova Býčkové a Velvetští měli na modrém štítě dvě péra bílá a u zpodu každého po ostruže, též znamení pak za klénot (Frankova sbírka v Roudnici, Jak. sb. pod. M. tab. 130.) Na pečeti Václava V. z N. jest u zpodu štítu hvězda a z ní vycházejí dvě péra.

z Nezvěstic Oldřich (1414) byl z rodu vladyk z Řisutě, a měl na štítě křídlo s šachovnicí a za klénot vysoké křídlo také tak zbarvené.

z Nežetic I, 39.

z Nihošovic Mikuláš Kosoř (1335—1365) pečetilval třemi rybami hlavami se prostřed štítu stýkajícími a ocasy k rohům obrácenými. Tak i z Želibořic a Radkovic.

z Nimans, Niemandse nazývá se rodina, jejíž předek Rampolt byl 1289 král. purkrabí na Kamení a Ratném (u Drážďan). V l. 1315—1330 žil Ota, jenž byl osedlý u Litoměřic. Hartung 1357—1370, Rempl 1361 a Kunrat 1387—1408 měli statky v Kladsku. Jeli to rodina cizí anebo jestli se jmenovala po Mimoni, které se říkávalo německy Nymans, Niemandes, ne snadno rozhodnouti. Měli štít polovičný, v každém pravém a levém poli pruhy zhora pošikem a pokosem jdoucí tak, že se ve střední části stýkaly černý proti bílému. V Srbském vývodu vyobrazen byl erb Helény z Nimecz, manželky Václava Budovce, v pravém černém poli bílý pruh pošikem, v levém černý pokosem.

z Nístějky Jindřich (1375) rodu a erbu pp. z Valdšteina.

z Nosákova viz z Odlochovic.

z Noskova (u Ml. Vožice) Bušek (1404) měl spodní čtvrtinu štítu pošikem a pokosem vykrojenou (Arch. Dvorský).

z Noskova Mrakšové I, 53.

z Nothaftův pečeť H. XIII. tab.

z Nového Domu Jiří měl polovičný štít, v pravé šachovnici, v levé půl palečného kola. (Kolář poznamenal, že pečetidlo nalezeno ve Vilímově, ale nedoložil ve kterém.)

z Nového dvoru Mikuláš (1450) odjinud *ze Sence* měl tři příčné pruhy a přes ně pošikem korunu.

z Nového dvoru kohouta I, 34.

z Nového dvoru poloupruhů I, 25.

z Nového hradu růže I, 1.

z Nové vsi (u Bělohradu) I, 54.

z Nové vsi Matěj měl helm, nad ním kouli ježatou, z ní vyniká palička a na ní jako korunka. (Pečeť utržená v arch. křižovníkův.) Podobná asi pečeť Apoleny z N. v. a na Prčicích (1532, Kolář z arch. mus.)

z Nové vsi Alexí (1426) měl štít polovičný a v levém poli 6 koulí, vždy dvě nade dvěma.

z Nové vsi (v Hradečtě) Jan Hrabiše (1448, 1449) měl štít křížem a po-

šikem na čtvero rozdělený. Štít na pečeti Mikulášově (1504) jest rozmazán, jako klénot jsou 4 štítky v podobě kříže a zpodky k sobě.

z Nové vsi Vojičti měli na modrém štítě bílou ptačí nohu šípem prostřelenou (Frankova sbírka v Roudnici). Také na pečetích 16. a 17. století.

z Nové vsi Mikuláš Tumpergar (1522, Arch. č. VIII, 560) má štít zhora polovičný v pravé polovici pět žaludů na rostlině a pod tím znamení jako U, v levé naopak (Kolář).

z Nové vsi Jeronym dostal (1456) od císaře Bedřicha štít modrý a v něm chrta bílého s černými skvrnami ve skoku a se zl. obojkem, klénot půl téhož chrta a příkr. červená, žlutá.

z Novosedl (u Mostu) Bavor, vlastně z Měrunic.

z Novosedl Vácslav Zima (1504) měl šlapadlo a kus stehna pod kolena nesahající (Kolář).

z Nučic Jindřich Ciglhem (1434) měl na štítě pruh pošikem od pravého hoř. rohu dolů.

z Nučnic Michalec (1401) měl za klénot dvě brněné ruce kouli držící, jsa z krve Mirešovských.

z Nudvojovic Jindřich (1516) měl na štítě lodičku a týž klénot.

z Nudvojovic Sankturyn (1540) a Vácslav Klobas (1540) měli za znamení půl kozla ve skoku (Kolář z horn. arch. v Kutné hoře).

z Nužkovic Zdeněk (1450) měl štít pošikem polovičný.

z Nužkovic Bydlínové měli na modrém štítě zl. štíčí hlavu k pravému rohu obrácenou a nad ní k levému rohu zl. křížek, za klénot modrá křídla složená a z nich vyhlíží táž hlava, příkr. týchž barev (Rkps. 8330, Frank. sb. v Roudnici.) Tak i na pečeti Janově (1541, v Něm. Brodě).

z Nymburka v. z Mochova.

z Obděnic trojčář I, 25.

z Obděnic pinty I, 46.

z Obděnic Přibík (1357) měl nad helmou dvě ptačí nohy s roztaženými pazoury. L. 1373 pečetil podobně, ale pazoury byly staženy.

z Oblanova I, 32.

z Obořiště Venclin (1372) odjinud z Knína měl na pečeti a štítu znamení nedokonale vytlačené jako ptačí noha.

z Obory Kryštof Rampach (1555) měl na štítě i za klénot ptáka v pravo obráceného (Kolář z arch. Třeboň.)

z Obříství Ješek (1344) měl lišku kráčeující, k pravému rohu obrácenou. Matěj bratr jeho (1344) měl asi takové znamení jehněti podobné.

Základ erbu *Obyteckých z Obytec* byl prvotně štít pošikem polovičný, levé horní pole bílé, pravé dolní černé, pokosem jde úzký pruh černý v bílém, bílý v černém, klénot ryba a nad ní tři péra, z nichž prostřední černé. Tak na pečeti Bohuslavově (1452) a Výškově (1459.) Ale týž Výšek má 1479 trochu jiný štít totiž barvy dvou čtvrtin proti sobě a při tom dotčený pruh pokosem jedné barvy přes celý štít. Onen erb z počátku položený popisuje

se tak i v majestátu 1743, 30. Novb., jímž Tadeáš František a Václav František vyzdvižení byli do stavu panského, ale vedle toho vyskytuje se ve sbírkách i jiný, totiž tak, že každá polovice úzkého pruhu je prodloužením vedlejší barvy, tak že jsou čtyři pole a pravé a levé mají prodloužený pruh až do konce štítu (Frankova a Jak. sb.). Když 1766, 25. Febr.) povoleno Václavovi Františkovi spojití erb Robmháповský se svým, dán mu následující erb: korunovaný štít polovičný, v pravo trojdílný, černý, bílý, červený, v levo modrý se zlatým pruhem položeným pošikem, na němž tři černé hlavy a krky havraní. Štítkem byl prvotní erb Obyteckých, klénotem tři helmy s žlutomodrými a červenobílými přikryvadly. Na pravém 5 per (červené, bílé, černé, modré a žluté), nad prostředním starodávný klénot, na levém havran v pravo obrácený. Tak i v Jak. sb. a M tab. 50. (Viz i H. IV. tab.) Půta z Obytec (1463) měl na štítě jelení rohy, snad nejsa téhož rodu jako předešlí, nýbrž snad Těšnického a Bliživského.

z Ocelovic poloutrojříčí I, 7.

Ojířové z Očedělic měli štít polovičný na hoře bílý, dole modrý. (Jinak Král v H. XI. tab.), přikryvadla týchž barev, klénot dvě křídla složená přední modré, zadní bílé (měla by býti též dělená — Jak. sb.). Srovnává se s pečeti Pechancovou (1434), Václavovou (1463) a Albrechtovou (1492.)

z Očihova, I, 27.

z Očina pruhu s koulí, I, 57.

z Oděrad, viz z Voděrad.

z Odic, viz z Daliměřic.

z Odlochovic lilie, I, 56.

z Odlochovic: Mikeš z Nosákova nabyl ok. l. 1426 Odlochovic, jsa již rádu vladycského. Týž neb jiný Mikuláš měl příjmení Miličín a dostal (1466, 3. Febr.) od císaře erb, totiž červený štít a na něm bílá braka vzhůru obrácená s žlutým obojkem a kroužkem a vyplazeným jazykem, přikryvadla červená a bílá, točenice žlutá a červená s feblíky a na ní týž pes vztyčený. Potomci psali se *Nosakovci z Odlochovic* a nosili na červeném štítě bílého chrta (Paprocký o st. ryt. 339). V Jak. sbírce jest nákras takový, v němž jest štít bílý, přes něj pošikem široký pruh červený s chrtem (jako 1466) a týž chrt sedící nad helmou.

z Ohníče (v 15. století) rodu Vchynských.

z Ojnic viz z Vojnic.

z Okoře potomci Rokycanských (z Prahy) měli štít pošikem polovičný; dělicí čarou byla řada zubů jako pila. Tak 1346 Jan Rokycanský, ale Frána R. z Holíšovic (1359) měl dělicí čáru vodorovnou. František a Jan z O. (1379) měli k předešlému dva rohy. V rkp. 9327 c. k. soukr. knihovny je obraz pánů von Okors, štít žlutý a v něm čtyři červené zuby od spodku až do tří čtvrtin sahající, rohy žlutý a červený. (Obraz pečeti H., VIII. tab.)

z *Okrouhlice* Hroznata (1442, 1450) měl na štítě bračku aneb tomu podobné zvíře, nad helmem roh zdobený třemi péry neb kytami (?)

z *Olbramov* kohouta, I, 34.

z *Olbramova* pruhu s koulí, I, 57.

z *Olbramovic* orlice, I, 5.

Olbranovici viz ze Škvorce.

z *Olešné* Petr Kvas (1382) měl na štítě tři routy do rohů obrácené a ke středu se přibližující. L. 1406 psal se ze Všenor a měl podobný erb.

z *Olešné* Domaslav (1367—1385, snad Moravan) měl za klénot loďku.

z *Olešné* Michal Duta (1389—1395) měl nad helmou kouli a na té kytu. —

z *Olešné* (u Plzně) Bohuslav Penátko 1362 pečtil lilií.

z *Olešnice*, Újezda a Suchdola vladýkové měli za znamení krkavce s prstenem. S krkavcem pouhým pečtil 1378 Koňata z O. jinak z Dunajovic. Za klénot měli též znamení 1394 Nezamysl (viz obraz H., III. tab. č. 21) a 1413 Koňata. Tento (1425) pečtil se krkavcem na štítě, ale pečť ta byla vlastně nějakého vladýky ze Suchdola. Jan K. z O. měl též znamení i na štítě i za klénot, ale 1449 a 1457, 1458 pečtil jen štítem. Jím rodina ta vyhasla.

z *Olšan* Štěpán 1455 a 1473 měl na štítě malou olši o třech lupenech a s kořeny. Podobně pečtil i 1521 Jindřich *Hrušovský* z *Olšan*.

z *Omlenice*, z *Omleničky* viz z Pláně.

z *Omníc* Mikuláš (1434) měl na štítě loveckou trubku.

z *Onšova* Oneš (1279) soudce a podčeší měl na štítě divokou svini rozježenou a ve skoku. (Reg. II, 507). Tak i ze Zdislavic, z Kunemile a z Tožice. Beneš, potomek Onšův, jsa r. 1440 na Moravě, měl na štítě svini ve skoku. Jan pak po něm (1456) měl na štítě svini a za klénot svini hlavu s krkem. Soudíc z vývodu v Zrcadle 282, byly barvy černé na červeném.

z *Onšova* kola, I, 32.

z *Opálky* Alžběta, vdaná Černínová, prabába Humprechta staršího Černína, má v starém vývodu v Jindřichově Hradci na bílém štítě černé rohy ozdobené červenými ručkami. Podobný byl štít Kateřiny z Opálky ve vývodu Srbickém. (Byl tuším erb Škorňův z Malonic, kteří drželi ku konci 15. st. Opálku.) V Chuděnském kostele jest štít červený a na něm rohy a ručky zelené, nápisu tu již není. (Obr. viz H., IX. tab.)

z *Opálky* Jan (1501) měl v erbu kohouta (Arch. č. VIII, 526). V kostele Chuděnském vyobrazen též zelený kohout s červeným hřebínkem a lalokem na červeném štítě.

z *Opatovic* Ondřej (1488 purkrabě na Konopišti) měl na štítě rohy ozdobené třemi a třemi ručkami.

z *Opočna* (u Dobrušky), I, 11.

z *Opočna* (u Loun), I, 43.

z *Opřetic* zav. střely, I, 6.

z *Oráčova* Odolen měl 1428 příčný pruh, Jan a Odolen (1452) měli též takový, ale horní strana proměněná v jednoduché cimbuří. Potomci jich *Zahořanští z Oračova* měli na spodním poli polovičného štítu zeď ze štukoví o třech stínkách, za klénot nádobu jako moždíř, s dvěma rohy, z níž vyniká 5 lístků. (Arch. DZ., XVI, 2.)

Oremus Ondřej, Pražan, (1495) měl na pokosném pruhu střelu nahoru obrácenou a v levém horním a dolním pravém koutu hvězdu o 8 špicích. Na křídlech složených bylo znamení štítu. (Kolář.)

z *Orla* orlice, I, 5.

z *Orle* ryb, I, 52.

z *Orle* Vilém, sed. na Dřele (1447, 1450) měl stonek s kořeny a na něm dva žaludy. Tak i 1474 Anna.

z *Orlíka* Hynčík Pluh (1386) měl erb Pluhovský (I, 45.)

z *Orlíka* Hulerové měli na štítě pruh pošikem zdola nahoru. (Erb na křtitelnici v Lažišti.)

z *Ortenburka*. Erb vyobrazen v Soupise Kralovicka na str. 221.

z *Osečan* (u Sedlčan) Jan, 1368, pečtil křídlem nad helmou.

z *Osečan* poloutrojčáří, I, 25.

Osečanští z Osečan měli na žlutém štítě černého bosého poutníka s černou holí, kloboukem červeným a bílým provazem okolo těla, tváře přirozené barvy, klénot tři péra, dvě zlatá a střední černé. (Jak. sb. Jiné barvy M., tab. 143.) Na pečetěch Janových (1482—1493) a Oldřichových (1521) jest vyryt poutník v řasnatém oděvu jen pod kolena. Na Johančině erbu (Paprocký o st. pan. 393) jest celý poutník s holí v levé ruce (dřívější v pravé). Zase pak jest v erbu Ižaldině (Paprocký o st. ryt.) poprsí mouřenína s usečenými rameny, jehož šat jest v pravo bílý, v levo červený. (Obr. H., IV. tab.)

z *Oseka* hrábě, I, 9.

z *Oseka* (u Plzně) Lipolt, (1397) a Lipolt (1449) mají pruh po horním kraji štítu jako z Chrastu, Volduch a j.

z *Oseka* (u Horažďovic) Bušek (1366) pečtil helmou s kytou a přes tuto rybou na způsob okouna. (Arch. kl. Oseckého.)

Zavišové z Osenice mají na modrém štítě bílého beránka obracujícího hlavu k zadku, přikryvadla modrobílá, klénot tři péra, dvě modrá a prostřední bílé. (Majestát 1755, 3. Maj. Jak. sbírka. M. tab. 56, B. tab. 57.) Tak i v erbu Hynka Bernarta †1613 (Pam. arch. II, 40.)

z *Osova* Petřík (1430) sed. v Pernolci, měl na štítě berana. (Arch. č. VII, 628. Obraz H., XIII, 1.)

z *Osovnice* Matěj (1402) kumtor v Dubu, měl na štítě měsíc rohy vzhůru a nad ním kříž, onen jako znamení vladýctví, tento jako znamení svého řádu.

z *Ostešova* rod, o němž nesnadno prokázati, pocházel-li z Čech neb z Moravy. Na Moravě sice byla ves Ostašov, ale není o ní paměti ve 14. a 15. st. V Čechách je Hostišov u Otíc. V Čechách vyskytuje se první

Mikuláš Franknovský z Franknova (1591), jenž se psal 1592 Fr. z Ostešova a byl hejtmanem na Hluboké. Po oboukráte pečtil nížeapsaným erbem. Ondřej (1613 atd.) psal se jen z O. V majestátu (1642. 5. Maj.) daném Ondřeji z O. na stav panský vypisuje se erb takto: Bílý štít a v něm 3 černé pruhy pošikem od pravého horního kouta, příkr. bílá černá, dvě křídla a na nich pruhy. Polepšen byl erb tento tehda tak, aby měl ještě jeden helm v pravo od starodávneho a na něm černou orlici. (Reg. královská.)

z *Ostředka*, I, 60.

z *Ostřého Čamští*, starobylá rodina svobodnická, měli na štítě dva kratce neb nosáky. (Viz Dsky dvorské 112, fol. 164 a 172.)

z *Ostřešan* Střízek odjinud ze Skalice, pečtil helmou a nad ní kačerem. (Lib. erect. XII, f. 84.)

z *Ostrowsdorfu* Markvart (1361, Pangerl Hoh. Urk. 121) pečtil přílbou a nad ní dvěma rohy, jež byly ozdobeny ručkami neb hvězdami.

Nápis na pečeti je s. marquardy. de. lhota.

z *Ostromeče*, I, 53.

z *Ostroměře Kdulinci* měli na horní straně štítu široký pruh a pod tím tři hvězdy o šesti spicích, dvě nad jednou. Klénotem bylo 5 per. Tak 1461—1472 Petr a 1508 Jiří. (Obraz H., XIII, tab.)

z *Ostrova* (u Vlašimě), I, 6.

z *Ostrova* (u Opočna), I, 52.

z *Ostrova* Jan Čarvát (1478) měl na štítě krkavce, u něhož kroužek, nad korunou složená křídla a téhož krkavce. Erb ten je vytesán u sv. Jakuba v Kutné hoře. (Viz Pam. arch. VI, 292.)

Na *Ostrově Perkněrově* sedělo, jak se zdá, několik rodin. Pečeť Perkněrovou na otisku pečeti ze stížíního listu r. 1415 nelze rozeznati. Pečeť Boztěchova z O. jest o něco zřetelnější, ale nelze více poznati než neurčité obrysy zvířete polovičného vyskakujícího, snad psa?)

z *Ostrova Perkněrova*, I, 9.

z *Ostrova* viz z Ostrowsdorfu.

z *Ostrova* Jan Talafous (1438) měl na štítě korunu a z ní půl zvířete vyskakujícího. Zřetelněji jest znamení to v pozdější pečeti (asi 1466 v arch. města Vratislavě), kde jest půl psa s obojkem též vyskakujícího z koruny. Podobný byl erb Jana Kameničky, faráře v Kaplici.

z *Ostrovce* Arnošt Jošt (1542, 1563) měl na štítě chrta v pravo běžícího, majícího na hrdle pásek s kličkou jdoucí do levého horního kouta a ocásek malý vyzdvižený. (Kolář z Kutnohorského a mus. arch.) Pod. pečeť 1518 v Něm. Brodě.

z *Ostružna* Jan (1398) pečtil jen klénotem, dvěma rohy, tak i Hertvík (1402—1405), jenž si dal mezi rohy písmenu Z. Svrchupsaný Jan pečtil 1401 celým erbem, totiž na štítu pruhem pošikem od pravého rohu a rohy. Téhož rodu z Běstvin, Spačic a z Rušinova. (I, 53.)

z *Ostu* (z Uostu) *Pizoltové*, měli na štítě květinu a za klénot hvězdu o 6 špicích. Tak 1484 Jan a 1531 Jan. (Kolář z arch. Něm. Brodského.)

z Ošelína, I, 48.

z Otěšic Bohuše (1439) měl na štítě ostruhu starého slohu; tak i 1446 Půta a 1493 Bohuslav. Na pečeti Bohušově l. 1507 zdá se, jako by byl štít pošikem rozdělen na dvě a ostruha má tři zuby. (Kolář z arch. Kutnoh.) Také na pečeti Jiříkové (1564) jsou tři zuby. Jan Václav pečtil 1751 štítem na dél polovičným, takže byla ostruha proměněných barev. Barvy byly bílá na červeném a klénot jako znamení na štítě. (Jak. sb. M., tab. I, H., VII tab.)

z Otíc pruhu, I, 52.

z Otína Vaněk (1458) měl na štítě ostruhu zdobenou kytami, jako Mikuláš z Kydlin.

z Otína Olbram (ok. 1490) měl pruh příčný na štítě.

Rochcové z Otova měli na zlatém štítě tři husí neb labutí hrdla hlavami da koutův sahající. (Tabule na Orlice.) V Jak. sb. jest bílé na červeném, ale pysky žluté a za klénot jsou tři hrdla vedlé sebe. V bratrské knize Arlberské jest erb Jana Gutšteina z Otova, kdež jest též bílé na červeném, pysky a oči zlaté, a za klénot tři hrdla vedlé sebe. Nejstarší pečeť jest Martina Rochce z O. odjinud z Trubec (1377), pak 1449—1453 Jindřichova. Téhož rodu a erbů z Přichovic, Trubec a Tupadl.

Škopkové z Bílých Otradovic měli na štítě škopek s tyčí skrze ucha prostrčenou, ale barvy jsou rozličné. Na obraze jednom jest zlaté na červeném (Jandera, Miletín 124), ve Vídenském rukopise č. 8330 jest zlaté na modrém a klenotem složená křídla, zlaté a modré. Tak je i na pečeti Karla Š. z O. (1688). Jan starší (1577) měl škopek i za klénot a za ním křídla (složená). Nejstarší pečeť jest Jarkova ze Semtína (1383). Viz i M., tab. 120, H., II. tab.)

Svatbové z Červených Otradovic měli dvě kopí křížem přeložená. Tak 1450 Oldřich, 1515 Jan. Ve Vídenském rukopise 8330 jsou barvy bílá na červeném, přikryvadla týchž barev a klénot jako znamení. Na náhrobku Albrechta Nedražického z Otradovic († 1540, Soupis Stříbrska, str. 144) jsou dvě lopaty křížem přeložené i na štítě, i za klénot. *)

z Otradovic Herbort (1432—1436) měl štít na dél polovičný a v levém štítě pruh pokosem zdola nahoru.

z Otročic Markvart Hřeblo (1401) pečtil helmou a složenými křídly.

z Otryb Ctibor (1385) pečtil helmou a kytou, přes níž na příč byla střela rohatá. Podob. ze Soběšina.

z Otvic Kašpar (1419) měl na štítě hlavu s krkem usečenou nějakého zvířete, jako koně a na konci proužky, jakoby krev tekla. (Arch. Drážďan.)

z Otvojc Václav Prudký (1440) odjinud z Kopisti, měl na pravém dolním konci štítu odkrajek neb pouhý pruh.

z Ovence Matěj (1405) pečtil helmou a na ní polovicí jelena vyska-

*) Je-li tu Albrecht pochován, není jistě dokázáno, ale srovnávajíc jedno s druhým, zdá se tak býti.